

Årsmelding 2004

Dåpspåminning. Frå gudstenesta på Bulandet ved avslutninga av Barneåret. Foto: Kari Eikenes Vengen

BJØRGVIN BISKOP OG
BJØRGVIN BISPEDØMERÅD

Innheld

SLIK STÅR DET TIL 1

Brei vurdering av den kyrkjelege situasjonen i Bjørgvin bispedøme.....	1
Liv og virke i kyrkja i Bjørgvin	2
Born og unge	2
Trusopplæring	2
Gudstenestelivet.....	2
Kyrkjelege handlingar.....	2
Inn- og utmeldingar.....	2
Kyrkjemusikk.....	3
Evangelisering, misjon, økumenikk.....	3
Diakoni.....	3
Menneske med utviklingshemming.....	3

DETTE HAR VI GJORT 3

Ei særskilt tilstandsvurdering i lys av hovudmål 1 i tildelingsbrevet	3
Born og unge.....	3
Trusopplæring.....	4
Verksemda til bispedømeråd og biskop	4
Bispedømerådet.....	4
Gudstenestelivet.....	4
Kyrkjemusikk.....	4
Medarbeidarskap.....	5
Tiltak for menneske med utviklingshemming	5
Tiltak for foreldre og tilsette omsorgspersonar til menneske med utviklingshemming	5
Forbruk og rettferd.....	6
Homofile i kyrkja	7
Tilskot til kyrkjeleg verksemd i kommunane	7
Kyrkjelov	7
Gravferdslov	7
Kyrkjelege bygningar og inventar	8
Kommunikasjon.....	8
IT.....	8
Biskopen sitt tilsynsansvar og vigslingsmynde	8
Visitas og vigslig.....	8
Sjømannskyrkja / Norsk kyrkje i utlandet	8
Prostetenesta.....	9

PRESTETENESTA 9

Ei særskilt tilstandsvurdering i lys av hovudmål 2 i tildelingsbrevet	9
Organisering og leiing av prestetenesta. 9	
Rekrutteringstiltak.....	9
Vikarordningar	9
Arbeidsmiljø, Helse, miljø og tryggleik.....	10
Fengselsprestetenesta	10
Prestebustader	10
Likestilling.....	10
Kompetanseutvikling 11	
Retreatarbeidet	11
Arbeidsvegleiing (ABV)	12
Seniorpolitikk og fritid	12

KOMMENTARAR TIL ÅRSREKNESKAPEN 2004 12

VEDLEGG	13
1. Gjennomført program for biskopen 2004.....	13
2. Barneåret – sluttrapport.....	13
3. Strategiplan for Bjørgvin 2005 - 2008.....	13
4. Spørjeundersøking om medarbeidarsamtalen blant prestane.....	13
5. Nøkkeltal – kyrkjeleg statistikk for bispedømet.....	13
6. Etatsstatistikk	13

Slik står det til

Brei vurdering av den kyrkjelege situasjonen i Bjørgvin bispedøme

Året 2004 slutta forferdeleg. Flodbølgja i Asia tok over 200 000 liv. Mange hundre nordmenn vart meldt sakna. Situasjonen for pårørande og hjelpearbeidrarar var kaotisk.

Sjømannskyrkja/Norsk kyrkje i utlandet ommøblerte straks nokre av medarbeidarane sine og var i gang alt det første døgeret. I ettertid har organisasjonen fått stor takk og mykje ros. For meg som tilsynsbiskop har det vore viktig å følge opp medarbeidarane utover i det nye året. Medarbeidarar frå Det Norske Misjonsselskap skal òg ha takk for rask og svært kvalifisert innsats.

Tidleg på året gjekk lastebåten Rocknes rundt. 18 sjøfolk omkom. Då òg måtte vi gå opp nye vegar. Dei aller fleste var filippinarar og katolikkar. Den store sørjegudstenesta vart til eit samarbeid mellom to kyrkjesamfunn som gjensidig støtta kvarandre i ei felles teneste for sørjande.

Eg vil elles nytte høvet til å gje ros til prestar og diakonale medarbeidarar for det kvalifiserte arbeidet dei gjer ved alle "kvardagsulukkene" året gjennom. Profesjonelt sorgarbeid er kombinert med ein trygg vilje til åndeleg medvandring i eit strevsamt sorglandskap.

Barneåret vart avslutta i juni 2004. Rapportar og evalueringar er eintydige på at visjonen vart til handling. Borna er langt meir i fokus ved gudstenestene enn før. Trusopplæringsreforma har fått ein uvanleg god start. Kveldsbøna er komen i fokus i det offentlege rommet. Barnekatedralen i Bergen sentrum er vorten eit omgrep.

I inneverande semester vert nyskipinga med eit sokn i Bergen sentrum evaluert. Tala seier likevel alt no at reforma ha gjeve

frukter: Talet på konfirmantar er gått opp frå 31 konfirmantar i 2003, til 65 i 2004 og 86 (som no følger konfirmantundervisninga) i 2004/05. Prosentdelen konfirmantar av medlemer i konfirmasjonsalder har auka frå 29 prosent i 2003 til 76 prosent i 2004/05. Det er fleire totalt som går til høgmesse i Bergen sentrum no når det er 4 kyrkjer med 220 gudstenester enn det var i 2001 før samanslåinga med 6 kyrkjer og 344 gudstenester. I tillegg kjem ei svær auke ved friare gudstenester og møte om ettermiddagar og kveldar. Også dåpstala i Bergen sentrum har gått opp, frå 93 i 2002 til 180 i 2004, ei dobling på to år

Nett no står vi oppe i arbeidet med implementering av dei nye tenesteordningane for kyrkjelydsprest og prost. Leiarterningsprogrammet for prostane har vi lukkast med. Dei har på positivt vis fått arbeide med endringsleiing. Prosessen har framleis kraft og framdrift, men det er eit godt stykke før vi er framme. Mellom prestane er det mange som er usikre og berre rimeleg motiverte. Det er heilt klart naudsynt å få tilført friske pengar dersom denne reforma skal lukkast. Ikkje minst vert "holet" etter prosten synleg. Ved prosteseta må det verte tilført meir presteteneste.

Biskopen og bispedømerådet har i desember vedteke Strategiplan 2005 – 2008. Prosessen med denne planen har vorte ført gjennom store delar av det siste året. Vi fekk gledeleg mange innspel frå sokneråd og fellesråd og prosessen skapte engasjement. Planen har fått ei ny og enklare form. Han tar utgangspunkt i den overordna målsettinga vår, som no er under huda på mange medarbeidarar: "Saman vil vi gjere Kristus kjent, trudd, elsa og etterfølgd." Planen har fire satsingsområde: Saman som medarbeidarar, saman om trusopplæring, saman om gudstenesta og saman som forvaltarar. Tilbakemeldingane på planen er gode.

I den nye soknerådsperioden vil vi ha stort fokus på medarbeidarfostring, gudstenestearbeid og andeleg leiarskap.

Seinhaustes 2004 hadde eg studiepermisjon og las meg opp på desse tema. Her tenkjer vi å setje ein heil soknerådsperiode som ramme for arbeidet.

Biskop Ole D. Hagesæther

Liv og virke i kyrkja i Bjørgvin

Born og unge

Barneåret i Bjørgvin følgde skuleåret 2003/2004. Samla sett er vi visse på at Barneåret fekk eit breitt nedslag, og mykje kreativt og godt vart gjort lokalt. (Jfr. elles omtale side 1 og vedlagde sluttrapport for Barneåret).

Trusopplæring

Trusopplærings-satsinga fekk eit godt springbrett i Barneåret. Vi ser eit svært stort engasjement i høve til denne satsinga med stor pågang etter vegleiing og hjelp til å jobbe både med *strategi for trusopplæringa* og til å skrive søknad. Vi ser ein stor vilje til å leggje til rette for trusopplæringa, men mange treng innspel særleg med tanke på ei breiddetenking i satsinga. Det er òg spørsmål om korleis ein skal organisere dette når ein ikkje kan nytt SFO-tida, sidan mange i distrikta er avhengige av skulebuss og der det er svært lange avstandar.

I konfirmantarbeidet er det særleg gledeleg å sjå korleis Bergen domkirke menighet har makta å snu ein negativ trend i oppslutnaden. Dette syner kor viktig det er med eit godt opplegg som og vektlegg positive vaksenrelasjonar i konfirmanttida.

Når det gjeld skule-kyrkjessamarbeidet og den pågåande debatten om KRL-faget, ser biletet noko annleis ut i Bjørgvin med ein dåpsprosent på over 80. Dei fleste stader går samarbeidet mellom kyrkja og skulen godt. Det er planar for samarbeidet dei fleste stader, og slett ikkje så mykje uro omkring faget som det var i starten.

Gudstenestelivet

Eit av måla i Barneåret var å involvera born i gudstenestelivet. Det har ein lukkast med, det vert meldt at fleire no involverer barn og unge i både gudstenestene og arbeidet rundt. Familiemessa er tatt i bruk fleire stader.

Fleire stader i bispedømet er det forsøk med alternative gudstenester. Til dømes har Loddefjord menighet i Bergen denne hausten hatt høgmesse kl 10 og lovongsongsgudsteneste kl 12 og melder om auka oppslutning samanlagt.

Auken i gudstenestebesøket dei siste åra er snudd til ein liten nedgang. Totalt i bispedømet har det vore ein nedgang i gudstenestebesøket på 0,6 prosent på hovudgudstenester. Men gjennomsnittleg gudstenestedeltaking på hovudgudstenester er 105, det same som i fjor. Dersom ein inkluderar andre gudstenester, det omfattar også spesielle gudstenester som varierar frå år til år, så er nedgangen i gudstenestebesøk på 1,5 % frå 2003, det vil seia litt over nivået frå 2001

Talet på nattverdgjester som gjekk opp i fjor er gått litt ned (165648 i 2004, 170576 i 2003) men er framleis over 2002-nivå. Summen for offer i kyrkja har gått opp 2,6%, som er meir enn prisstiginga (17.752.317 kr i 2004, 17.296.807 kr i 2003).

Kyrkjelege handlingar

Talet på konfirmantar aukar i 2004 som i 2003. Det er ein nominell auke på 6 % (5865 i 2003, 6238 i 2004), og sjølv om det er større årskull har konfirmasjonsprosenten auka frå 78% i 2003 til 80 % i 2004. Men auken er ulikt fordelt i bispedømet og er særleg stor i vektsentra i Bergensområdet. Det er grunn til å ha merksemld på auken i belastning dette utgjer for dei tilsette, og kva det kan innebera for fordeling av ressursar. Talet på døypte har auka med 4 % (6186 i 2003, 6455 i 2004), i 2003 var dåpsprosenten 87%. Det var 113 færre kyrkjelege vigslar i 2004 (1347) enn i 2003 (1487), ein nedgang på 9%.

Inn- og utmeldingar

Det var 98 innmeldingar mot 95 i 2003 og 531 utmeldingar mot 415 i 2003.

Kyrkjemusikk

Svært mykje godt arbeid er i gong rundt i dei lokale kyrkjelydane. Dette gjeld både arbeidet som sorterer under soknerådet og forankringa / kontakten mange kyrkjemusikarar har ut mot det lokale musikkliv. Bygd og by er full av menneske som vil samarbeide med kyrkja og ta aktivt del i arbeidet. I denne samanheng representerer kyrkjemusikarane eit unikt nettverk. Mange stader er det kyrkjemusikalske arbeidet ein integrert del av trusopplæringa med barne- og ungdomskor, fasearbeid knytt opp mot dåpsplanar, kyrkjesøk (skuleklassar og andre), konfirmantarbeid. I barneåret var mange engasjerte i ulike prosjekt, då særleg via korarbeidet og ulike samspelgrupper. Organistar og kantorar medverkar i stor grad i skule- kyrkjesamarbeidet, og til å knyta kontaktar mellom kyrkje og kulturliv. Kyrkjemusikarane er ofte ei av drivkraftene i det liturgiske arbeidet knytt opp mot gudstenestelivet. Innan dette feltet er engasementet stort og den faglege kompetansen høg.

Evangelisering, misjon, økumenikk

Misjonsengasjementet i Bjørgvin er stabilt høgt, men det gjer seg ikkje utslag i så mange misjonsavtalar. Talet på avtalar ligg stabilt, om lag 50% av kyrkjelydane har samarbeidsavtale.

Alpha

Om lag 20 kyrkjelydar arrangerte Alpha-kurs i 2004.

Diakoni

Talet på diakonar i kyrkjelydane stig jamt, sjølv om det ikkje er så mange i forhold til talet på kyrkjelydar i bispedømet. Kommunar og kyrkjelydar er veldig kreative når det gjeld å få skrapa saman nok midlar til ei stilling. Mange har fått augo opp for kor viktig og allsidig ein diakon er både for den lokale kyrkja og lokalsamfunnet.

Menneske med utviklingshemming

Arbeidet med å inkludera menneske med utviklingshemming i kyrkjelydane er eit langtidsprosjekt – som ikkje går av seg sjølv

og som for det meste går føre seg i motbakke. Det er ikkje råd for ein kyrkjelyd å begripa kvifor dette er så viktig, utan at ein får oppleva kva dette fellesskapet er i praksis. Men vi ser likevel ein tendens til at ein går frå å ha spesialgudstenester for utviklingshemma til å integrera dei i gudstenester som er for alle og at erfaringane frå det liturgiske arbeidet med utviklingshemma gjev gode impulsar til gudstenestearbeidet.

Dette har vi gjort

Ei særskilt tilstandsvurdering i lys av hovudmål 1 i tildelingsbrevet

Hovudmål 1: Kyrkjjerådet og bispedømeråda skal initiere og legga til rette for felleskyrkjelege tiltak og for realisering av dei mål og satsingsområde som Kyrkjemotet har gjort vedtak om, og bidra til at kyrkjeleg tilsette og valde rådsmedlemer har kompetanse til å ivareta sine oppgåver. Dei kyrkjelege organa skal fremja samarbeid og god kommunikasjon med dei frivillige kristelege organisasjonane, mellom kyrkja sine organ og mellom kyrkje og samfunn.

Born og unge

Resultatmål 3.1.1: Det skal gjennomførast tiltak for å styrkja kyrkja sitt arbeid blant barn og unge.

Fellestiltaka for born om våren var i særleg grad den tverrfaglege konferansen "Kven bryr seg?" - om born med vanskelege oppvekstvilkår. Konferansen samla både kyrkjelege tilsette, lærarar, forskulepersonell og tilsette i sosial- og helsektoren. Fleire av dei fremste föredragshaldarane på feltet var med og gav konferansen eit høgt fagleg nivå. Konferansen fekk svært god evaluering frå deltakarane, og ikkje minst syner responsen kor viktig det er at kyrkja tek slike initiativ. Barneåret vart avslutta ei heil helg på

Bulandet i Askvoll. Vi har medvite lagt både starten og avslutninga til stader langt frå Bergen og ut i havgapet. Vi meiner dette har vore viktig signal om at born blir sett og verdsett også i distrikta. I oppsummeringa har vi merka oss kor mykje omtale Barneåret har fått i media. Det har vore særlett å få ulike media på bana, og dette har sett kyrkjå på dagsordenen frå ein ny vinkel dette året.

På ungdomssektoren har vi dette året fått etablert Ungdomstinget som eit viktig møtepunkt for leiarane i ungdomsarbeidet. Dette samla om lag seksti leiarar til ei innhaldsrik samling med godt program og ungdomspolitiske drøftingar i mars månad. I tillegg har vi sett i gang eit prosjekt i Midhordland prosti, der ein vil arbeida med vegleiring, kursing og oppfylging av unge leiarar. Resultata her vil vi nyta vidare i andre prosti.

Trusopplæring

Resultatmål 3.1.2: Kyrkjelydane skal stimulerast til styrka innsats innan dåpsopplæring.

Vi har lagt til rette for eit fokus på arbeid med strategi blant anna med tanke på alle kyrkjelydane som ikkje får tildelt prosjektmidlar. I desember hadde vi eit seminar i samarbeid med Norsk Lærerakademi med sytti deltakarar der dette var tema.

I Bjørgvin prioriterer vi og legg til rette for å arbeida strategisk med trusopplæringa innafor *ein* aldersfase. Vi har vald ut 0-4 års fasen med foreldre og fadrar, og kalla satsinga ”**NYE STEG**”. Det viser seg likevel å vere tungt å motivere kyrkjelydane for denne prioriteringa. Vi har blant anna øyremerk noko OVF-midlar, men svært få søknadar var spissa inn mot dette. Vi veit ikkje kvifor det er slik, kanskje dei fleste konsentrerer seg om søknadar til trusopplæringsprosjektet.

Verksemda til bispedømeråd og biskop

Resultatmål 3.1.3: Verksemdene si organisering, kompetanse og kapasitet skal vera tilpassa oppgåvene. Oppgåveløysinga skal vera brukarorientert og prega av effektivitet og kvalitet.

Bispedømerådet

Bjørgvin bispedømeråd har i 2004 hatt 9 møte og handsama 110 saker.

Gudstenestelivet

Bispedømekontoret har hatt to tiltak på gudsteneste. På stiftsmøtet i juni vart det lagt vekt på å visa nye gudstenesteformer til inspirasjon. Det var Taizé-gudsteneste og forbøns-gudsteneste med spesiell vekt på song og musikk i samarbeid med kyrkjemusikarane.

I slutten av november vart det i samarbeid med KFUK/KFUM skipa til eit kurs om barn og gudsteneste, ”Den store gudstenestedugnaden”, som samla mykje folk både i Sogn og Fjordane (40) og i Hordaland (100). Det var spesielt gledeleg at det var god deltaking frå alle yrkesgrupper også kyrkjemusikarane, det heva kurset. Tilbakemeldingane frå arbeidet med lokale gudstenesteverkstader og involvering av born i gudstenesta 1. sundag i advent har vore gode.

Kyrkjemusikk

I 2004 var det for fyrste gong på fleire år ein tilsett kyrkjemusikalsk konsulent i 20% stilling, og ein har satsa på å skapa faglege møteplassar for organistar og kantorar i prostia og skipa til fagdagar. Vi har gjennomført mange fagdagar både på prosti- og bispedømeplan.

Innhaldsmessig har vi hatt stor breidd i tema og emneval, bl.a. improvisasjon og ”afrikansk musikk til gudstenestebruk” og mange har gjeve positive tilbakemeldingar. Fleire har peika på nytten av tverrfaglege samlingar; både fagleg og sosialt. Det var særleg positivt at så mange kyrkjemusikarar deltok under stiftsmøtet på Voss 8.-10. juni.

Til fagdagane er det løyvd økonomisk stønad frå ulikt hald.

Kyrkjemusikk-konsulenten har i 2004 lagt vekt på å opprette og halde kontakt med medarbeidarane i bispedømet. I dette arbeidet har nettverksbygging vore eit satsingsområde av stor nytte. Vi har utfordra ein kontaktperson i kvart prosti. Denne fungerer som ein "lokal" ressurs på ulike vis. I tillegg har ho vore sekretær for drift av kyrkjemusikk- utvalet og arbeidd med rekruttering.

Rekruttering av kyrkjemusikarar er eit omfattande arbeid der ein må tenkje langsiktig og strategisk. Kyrkjemusikarane spelar ei sentral rolle på lokalplan. God kontakt med det lokale musikkliv og brei kontaktflate er viktig i denne samanhengen, kantor kan m.a. leggje tilrette for orgelundervisning i samarbeid med fellesrådet. Reint konkret har Bjørgvin bispedøme i samarbeid med Griegakademiet og Bergen kirkelige fellesråd invitert til seminar med orgelelevar frå heile bispedømet (under Barnas festspilldag). Dette vart svært vellukka, komande vår (2. juni 2005) arrangerer vi ny seminardag, dette vert eit liknande opplegg som i fjor.

Medarbeidarskap

I 2004 vart det gjennomført ei spørjeundersøking omkring medarbeidarskap i kyrkja. 4 kyrkjelydar var med og 150 medarbeidarar svarte på mange spørsmål omkring deira teneste i kyrkja. Verdifulle svar skal leggje grunnen for eit arbeid som skal koncentrere seg om frivillige medarbeidarar og korleis taka vare på dei i våre kyrkjelydar.

Tiltak for menneske med utviklingshemming

Det har ikkje vore arrangert bli-kjent-i-kyrkja kurs dette året. Det er likevel grunn til å tru at planlegging/motivering i 2004, konkret vil føra til at det vert avvikla minst to slike kurs i 2005.

Familiegudstenestene i Sælen i Bergen har funne eit spor som vi ynskjer å halda fram i. Dei to siste gudstenestene vi har gjennomført, har skjedd saman med Sælen menighet. Akkurat dette grepet har vore vellukka, fordi vi er fleire som deltar, vi vert mindre sårbare om nokre nøkkelfamiliar ikkje har høve til å delta og vi får ein auka integrerande effekt. Samstundes er forma på gudstenestene tilpassa menneske med utviklingshemming.

Vi har hatt eit vellukka gjennomført konfirmantopplegg for ungdom med utviklingshemming i Skjold kyrkjelyd i Bergen. Gruppa hadde 13 deltagarar. At det kvart år vert ei gruppe som har sitt eige opplegg reiser ein del spørsmål. Kvifor er det naudsynt å ha eigne konfirmantgrupper? Er det vanskeleg å laga eit konfirmantopplegg som kan passa for alle? På den andre sida går dei kyrkjestabane som gjennomfører desse opplegga inn i ein veldig viktig prosess, som set i gang ein refleksjon som i neste omgang legg grunnlaget for meir integrering. Viktigast for denne framgangsmåten er likevel eit bevisst val frå foreldra. I tillegg har integreringsdiakonen hatt mange vegleiungssamtalar vedkomande einskildkonfirmantar med særskilte behov. Det er ein aukande etterspurnad etter vegleiing på dette området.

Bjørgvin Bispedømeråd har vedteke å innleia eit samarbeid med Kirkens Sosialtjeneste for å etablera ein bufellesskap på ein kristen/diakonal basis i Bergen. Dette er eit pionérprosjekt som vi har store forventningar til og som vi håpar å få realisert.

Tiltak for foreldre og tilsette omsorgspersonar til menneske med utviklingshemming

Det vart for femte gong arrangert foreldreweekend på Helgatun hausten 2004, med tema "Ho veks det nok av seg." Vi var om lag 25 deltagarar denne gongen. Sjølv om mange meiner at dette tiltaket må halda fram, har vi avgjort førebels å leggja ned weekend-tilbodet og heller satsa på eit

dagsseminar og utvida våre samarbeidsrelasjonar til fleire av interesseorganisasjonane regionalt. Grunnane til minkande oppslutnad kring foreldreweekendane ser ut til å vera samansette; mange har fått mykje ut av dei weekendane vi har arrangert og det synest som vi har møtt eit behov som var der – der og då. Samstundes ser det ut til at det dei siste åra har dukka opp nye diagnoseforeiningar, som eit stykke på veg oppfyller foreldra sine behov for eit interessefellesskap. Vi er med andre ord blitt fleire aktørar på bana. Dette må vi ta konsekvensane av.

Vi har avvikla eit velluka sorgseminar for Balestrand og Vik kommunar, v/ integreringskonsulent Einar Sand frå Agder bispedøme. Tilsvarande kurstilbod vart planlagt for Askøy kommune, men vart avlyst pga for lita interesse, akkurat her. Vidare har Kursutvalg Vest arrangert sorgkurs med kommunalt tilsette som målgruppe, med kapellan Roar Strømme som kurshaldar. Dette er blitt eit kurskonsept som vi tilfreds ser vil bli vidareført.

Forbruk og rettferd

Etter å ha oppnådd status som eit slags ”føregangsbispedøme” på dette området dei siste 3 åra, tilsette Bjørgvin bispedømeråd eigen prosjektmedarbeidar for forbruk og rettferd i halv stilling i eitt år 2004/05. Stillinga har tidlegare vore forankra hjå Grønn Hverdag i eit samarbeidsprosjekt knytt til ”Grøne kyrkjelydar”. Bispedømerådet tek no eit større ansvar for stillinga, økonomisk og fagleg. Ressursgruppa for miljø og rettferd i Bjørgvin har framleis ei nøkkelrolle i satsinga på forbruk og rettferd.

Grøne kyrkjelydar

Dette prosjektet har alltid vore kjernen i bispedømerådets satsing på ”forbruk og rettferd”. Første fase i prosjektet vart avslutta i april 2004, og det vart laga eigen rapport for prosjektet. Fokus i første fase har vore på informasjon og inspirasjon til tilsette og frivillige i kyrkjelydane. Innsatsen i

2004 vart prioritert retta inn mot Sogn og Fjordane fylke. Dei viktigaste tiltaka var medarbeidarsamlingar i prostia, etablering av kontaktpersonar, butikkaksjon for etisk handel (sjå under) og inspirasjonssamling for frivillige ”eldsjeler” og tilsette med 45 deltagarar. I andre fase i prosjektet frå hausten 2004 vart større fokus retta mot å få på plass system for miljøleiing i kyrkjelydane og fellesråda, slik at dette engasjementet også får prege drift og forvaltning. Etter utprøving av ulike modellar, har vi landa på Miljøfyrtårn, og deltek i utviklinga av nye bransjekrav for fellesråd/kyrkjelydar.

Grøn Stat

Bispedømerådet gjorde i mars vedtak om korleis ein vil innføre miljøleiing i samsvar med prinsippa i Grøn Stat, og avgrensa arbeidet til bispedømekontoret i første omgang. Bispedømekontoret valde å sertifisere verksemda på kontoret etter krava i Miljøfyrtårn. Desse krava går lenger enn krava i Grøn Stat. Ein tek sikte på sertifisering i mai/juni 2005.

Miljøfyrtårn

Ein har også vald Miljøfyrtårn som modell for systematisk arbeid med miljø og rettferd i kyrkjelydane. Eit forsok på å få med Bergen Kirkelige Fellesråd på eit pilotprosjekt førte ikkje fram. På slutten av året vart det etablert eit samarbeid med Fjell sokneråd om eit slike pilotprosjekt for å gjennomføre Miljøfyrtårnsertifisering av fellesråd-delen av verksemda i Fjell kyrkjelyd. Her deltek vi i ein koordinert prosess med kyrkjelydar i Stavanger og stiftinga Miljøfyrtårn, som tek sikte på å utarbeide nye ”bransjekrav” for kyrkjelydar/fellesråd i 2005.

Etisk handel/ Max Havelaar

I samband med prosjektet ”Grøne kyrkjelydar” vart det gjennomført testing av meir enn 60 daglegvarebutikkar i Sogn og Fjordane. Ein representant frå vår ressursgruppe deltok i aksjonen saman med frivillige frå dei lokale kyrkjelydane. Butikkane vart testa på vareutval, pris, profilering og kunnskap om merkeordningane for rettferdige og

økologiske varer (Max Havelaar/Debio). Aksjonen fekk pressedeckning i Vestlandsrevyen, NRK Sogn og Fjordane, samt ca. 8 regionale og lokale aviser.

Skapingsdag

Oppmodinga til kyrkjelydane om å halde skapingsdag har ikkje hatt særleg effekt. I 2005 vert det større fokus på denne saka, med eigne markeringar ved ulike høve.

Homofile i kyrkja

Biskopen har oppnemnd prosten i Hardanger og Voss til å vere Bjørgvin bispedøme sin kontaktperson med ”Åpen kirkegruppe”. I 2004 har dei arrangert 8 gudstenester i Nykirken/Nykirken kapell. I 2004 hadde prosten ei av gudstenestene, han var med på årsmøtet, har følgd foreldregruppa og vore til stades på ei gudsteneste under Homodagene 2004. Både bispedømet og Åpen kirkegruppe ser positivt på denne kontakten.

Tilskot til kyrklege verksemd i kommunane

Tildelt tilskot til kyrklege verksemd i kommunane innan Bjørgvin bispedøme var i år 2004 om lag kr. 11,4 mill., mot kr. 14,1 mill. i år 2003 og kr 13,0 mill i år 2002. Føremålet med tilskotet er å styrke den kyrklege verksemda ut over det som er kommunane sitt økonomiske ansvar etter kyrkjelova. Vi har ikkje motteke formelle meldingar om at tilskotet vert nytta til føremål som skulle vore finansiert av kommunane, men det er vårt klare inntrykk at mange fellesråd er avhengige av dette tilskotet for å halde oppe regulær drift.

Mange fellesråd har gjennom dei siste åra fått redusert eller berre vidareført løyvingar frå kommunane. Dette har ført til eit endå større press på den lokale kyrklege økonomien. Lenge har vi frykta at dette ville gå utover talet på stillingar, gudsteneste-tilbodet eller andre kyrklege tenester. I løpet av det siste året er dette vorte ein realitet. To fellesråd har sagt opp ei prestestilling, som var lokalt finansiert. Også hjå kyrklege fellesråd i Bergen står fleire

stillingar i fare fordi løyvingane ikkje strekk til i hove til lønsutviklinga.

Kyrkjelov

I 2004 godkjende departementet planane for nye Erdal kyrkje på Askøy. I tillegg til denne saka, har biskopen hatt sju saker knytt til ombygging av kyrkjer. Han har hatt ei orgelsak med godkjenning av mellombels orgelloysing. Det har vore to saker om fellesråd sin bruk av kapitalen i kyrkjefond. Biskopen har hatt tre saker der det er gjeve røysterett i eit sokn til medlemer som ikkje bur i soknet.

Gravferdslov

Innan utgangen av året var fem saker om kyrkjegardsvedtekter avgjort i medhald av bispedømerådet sitt delegasjonsreglement.

Bispedømerådet har i 2004 handsama to klagesaker knytt til kyrklege fellesråd sine vedtak kring flytting av gravlagde eller plassering av gravminne.

Fire planar for anlegg, utviding, anna vesentleg endring eller hus på kyrkjegardar er handsama og avgjort i medhald av bispedømerådet sitt delegasjonsreglement. Dette er sju saker mindre enn året før. I saker om arealdisponering til kyrkjegardsføremål er bispedømerådet statleg faginstans og har gjeve fråsegn i ti saker knytt til reguleringsplanar eller kommunedelplanar.

Bispedømerådet godkjende to gravplanar og ei mellombels stenging av gravplass. Dessutan vart det gjeve dispensasjon på søknad om at eit gravminne var høgre enn reglane i forskriftene til gravferdslova tillet. To ferdig utvida kyrkjegardar vart godkjende.

Bispedømerådet godkjende tre søknader frå sokneråd/fellesråd om løyve til å ta opp lån. I kommunar som har fått forbod frå fylkesmannen til å ta opp lån, hender det at fellesrådet tek opp lån for å finansiera innkjøp som dei vonar å få refundert av kommunen seinare.

Bispedømerådet har gjeve fråsegn i ei offentleg høyring knytt til lov mot etnisk diskriminering.

Kyrkjelege bygningar og inventar

Det er eit jamt tilfang av saker om godkjenning av inventar og utstyr til kyrkjene. I 2004 vart nær 80 saker handsama. 147 av dei 277 kyrkjene i bispedømet er listeført hos Riksantikvaren som freda eller verneverdig. Saker om inventar og utstyr og ombyggingar når det gjeld desse kyrkjene vert lagt fram for Riksantikvaren til fråsegn før biskopen tek avgjerd. Som ei forsøksordning skal alle saker i åra 2004 – 2007 knytt til listeførte kyrkjer i Bergen handsamast av Byantikvaren i Bergen. Vi har enno ikkje hatt slike saker, så det står att å gjera erfaringar i samarbeidet med Byantikvaren.

Eit fagråd for kyrkjeleiar førebur dei fleste sakene og rår til eller rår frå godkjenning. Utvalet har ein tekstilkunstar, ein forskar/forfattar og ein prest som medlemer. Ordninga med fagrådet fungerer godt. Den største saka fagrådet hadde i 2004, var arbeidet med å skaffe biskopen ei ny bispekapé til 10-årsjubileet som biskop i september.

Kommunikasjon

Bispedømerådet og biskopen gjorde i 2004 vedtak om ein felles kommunikasjonsstrategi. Nettsidene skal utviklast til å bli den viktigaste kanalen for informasjon.

Fellesutsendingar i posten vert i aukande grad erstatta av e-post. Informasjonsbladet Stiftsnnytt er lagt om til å dekkja tema som er i tråd med bispedømet sin strategi. Bladet kjem ut med to utgåver i året, i 2004 var tema ”Barn, dåp og fadrar” og ”Kyrkje og skule”. To gonger i året kjem også ein trykt ”Stiftskalender” med oversyn over bispedømekontoret sine tiltak.

Kommunikasjonsstrategien føreset at kommunikasjonstiltaka skal evaluerast gjennom brukarundersøkingar.

Bispedømerådet og biskopen er jamleg i media, i dei aller fleste tilfelle i positive oppslag.

IT

Data teknologien er eit svært nyttig hjelpemiddel for bispedømeleiinga i det daglege arbeidet med forvaltning og kommunikasjon med omverda. I løpet av det siste året har tilliten til OVF-nettet vorte svekka. Fleire nære samarbeidspartar melder om utryggleik og feil i bruken av e-post. Konkrete problem er meldt til dei ansvarlege, utan at situasjonen har betra seg. Vi har kome i underskot på tillit, noko som ikkje er bra i høve til den foreståande innføringa av nytt elektronisk saksbehandlar- og arkivsystem. I neste omgang skal vi invitere presteskapet til å bruke nytt elektronisk personalsystem (bl.a. reiserekningar). Det er heilt grunnleggjande at dei ordinære funksjonane fungerer tilfredsstillande innan det vert innført store nye system.

Biskopen sitt tilsynsansvar og vigslingsmynde

Visitas og vigslig

Grunna avslutninga av barneåret om våren og premisjon om hausten gjennomførde biskopen berre 6 visitasar i 2004: Leikanger, Askøy og Hyllestad på våren og Solund, Fana og Vossestrand om hausten. I tillegg kom visitasar ved sjømannskyrkjene. Han ordinerte 9 prestar og vigsla 3 kateketar og ein diakon og ein kantor.

Sjømannskyrkja / Norsk kyrkje i utlandet

Biskopen fører tilsyn med Sjømannskyrkja. I 2004 vigsla han to sjømannskyrkjer, Fuengirola og Torrevieja i Spania og visiterte sjømannskyrkjene i Fuengirola, Malaga, Madrid og Torrevieja i Spania og Hongkong, Shanghai og Beijing i Kina.

Besøket på sjømannskyrkjene aukar også i 2004. 653.671 var i kontakt med sjømannskyrkjer verda over (mot 638.560 i 2003). Mest populær er sjømannskyrkja på Gran Canaria med i alt 61.100 besökande. Gudstenestedeltakinga i fjor var rekordhøg,

med 140.489 deltagarar (mot 133.249 i 2003). Nattverddeltaking er òg aukande. Dette stadfester ei utvikling ein har sett i fleire år. Sjømannskyrkja lukkast i å gje folk frimod til å definera seg innanfor det kyrkjelege fellesskapet.

Prostetenesta

Det er gjennomført eit leiartreningsprogram med fokus på endringsleiing for prostane som vart avslutta i februar i år. Prostane er i full gang med arbeidet med å utforma lokale modellar for implementering av dei nye tenesteordningane i sine prosti, og prosessen er inne i eit positivt spor.

Prestetenesta

Ei særskilt tilstandsvurdering i lys av hovudmål 2 i tildelingsbrevet

*Hovudmål 2: Prestane skal ha slik verdiforankring og identitet, og slik fagleg og strategisk kompetanse, at dei forordna tenestene og den kyrkjelydsbyggjande verksemda elles, vert ivaretatt med kvalitet.
Kyrkjelydane og den einskilde kyrkjemedlem skal sikrast regelmessig geistleg betjening og inspirerast til å verka i samsvar med vår kyrkje si lære og ordningar. Nye medarbeidarar skal vigslast og kallast.*

Organisering og leiing av prestetenesta.

Resultatmål 3.2.1: Leiinga av prestetenesta skal vera basert på ansvarsfordelinga mellom embets- og rådsstrukturen i kyrkja og på eit samvirke mellom prestane og andre kyrkjelege tilsette.

Rekrutteringstiltak

Biskopen hadde møte med studentar på MF og TF på våren og seksjonsleiar for kyrkjefag hadde på hausten. Desse møta med informasjon om bispedømet fungerer rekrutterande. Bispedømekontoret hadde også ansvar for å koordinera Den norske kyrkja sin stand på messa ”Utdanning 2004” i Bergen. Standen vart bemanna av ulike yrkesgrupper av kyrkjeleg tilsette. Dette året har det berre vore fem tilsettings-saker. For tre år sidan var talet 24! Dette har å gjere med nye tenesteordningar som forseinkar tilsettingsprosessane og relativt mange eksternt tilsette (nyutdanna eller frå andre bispedøme) som dermed ikkje gjev domino-effekt internt. Det har òg vore vakansar grunna rehabiliteringsprosjekt for bustader. Av dei fem er ei kvinne tilsett. Det er 20% av tilsettingane, og det vil vere eit resultatmål vi vil arbeida mot vidare også.

Vi har utarbeidd ny ordning for intervju der ein representant frå sokneråd, prost og tillitsvalt i innstillingssrådet får møta utvalde kandidatar allereie før soknerådet skal gje uttale. Bispedømerådet har lagt opp til at det skal kallast inn minst ei kvinne til intervju dersom begge kjønn er representerte på sokjarlista. Dette opnar for at kvinnelege sokjarar får hove til å presentere seg. Ordninga vert gjort gjeldande frå 2005.

Vikarordningar

Bjørgvin bispedøme har i år 2004 ført vidare ordninga med vikardekning slik denne har vore bygd opp over dei siste åra. Det ein har sett i 2004 er at det til tider har vore vanskeleg å skaffe kvalifiserte vikarar til kortare oppdrag. For lengre permisjonar som barselspermisjonar, har dette ikkje vore noko stort problem.

Framleis handterer prostane gjeldande ordning svært godt, og saman med dei prestane som i dag er i teneste finn dei gode, praktiske løysingar i dei fleste situasjonane. Vi har i 2004 sett ein liten auke av kostnader knytt til reiser / transport og mellombels bustad for vikarar i mellombels stillingar,

men det er for tidleg å seie om dette vil vare ved.

Arbeidsmiljø, Helse, miljø og tryggleik

I AMU/kontaktmøtet har vi drøfta ulike saker. Det har vore gjennomført ei evaluering av prøveordning der prosten har medarbeidarsamtaler med kapellanane. Den viste at ordninga gjer at kapellanane får årlege medarbeidarsamtaler, medan det i større grad varierte når sokneprestane hadde dette ansvaret. Evalueringa syntetiserte at det framleis er trøng for ei *tenestesamtale* mellom sokneprest og kapellan, og at informasjon om tiltak fra medarbeidarsamtalen bør gis til soknepresten. Dette vil vi laga rutinar for.

PF har laga ei undersøking om fridagsavtalen. Denne viser at fridagsavtalen fungerer langt betre enn tidlegare, men at det framleis er høve til å legga ordninga betre til rette. Vi ser også at jamt over er prosteseta særskilt belasta, og at det gjennomgående er fleire unytta fridagar hjå prostar og kapellan 1 enn i dei andre stillingane.

Det er arrangert samlingar med verneomboda og prostane med unnatak av Bergen. Her har ein drøfta deira oppgåver, korleis samordning med fellesråda fungerer, vernerundar og psykososialt arbeidsmiljø. Det er gjennomgåande få som vert kalla inn til vernerunde. Der dette tiltaket fungerer rapporterer verneomboda om positive prosessar.

Vi har gjennomført ein omfattande revisjon og oppdatering av Internkontrollhandboka i Bjørgvin. Denne vert lagt ut på våre nettsider etter at den er godkjent i AMU.

Fengselsprestetenesta

Fengselsprestetenesta har hatt ein jamn aktivitet det siste året. Mykje av prestetenesta baserer seg på samtalar. I 2004 vart det gjennomført 2000 individuelle samtalar. Ein har to gudstenester pr. veke. Samarbeidet med frivillige medarbeidarar gjev tilbodet kvalitet og breidde utover det prestane kan bidra med. Fengselsgruppa i Åsane menighet arrangerer treff i torgstuen i Åsane kyrkje ein gong i månaden. Frelsesarméen

har faste samlingar, Nor-kirken har arrangert Alphakurs for ei avdeling og prestane er med og administrerer visitor-tenesta som Raudekrossen driv i fengselet. Ei foreldre-barn gruppe var veldig aktiv første halvår. Det var ei fast samtalegruppe med fokus på å vere foreldre og innsette. Fengselsprestane vonar å få til ei fast organisering og tiltak for foreldre som sit i fengsel og kontakten deira med borna. Tverrfagleg samarbeid med dei andre yrkesgruppene fungerer godt. På ei brukarundersøking scora prestetenesta veldig høgt blant dei prestane hadde vore i kontakt med.

Prestebustader

Utviklinga over dei seinare år, der ein har sett vilje frå så vel OVF som frå kommunane til å gjere skikkelege vedlikehaldsløft i samband med presteskifte er i nokon grad vidareført i år 2004. Men ein ser framleis at kommunane sin økonomi påverkar vedlikehaldet av tenestebustader for prestar. I ein pressa situasjon er det vanskeleg å vinne gehør for at tenestebustader bør ha betre standard enn andre kommunale bustader.

OVF har i 2004 gjort ein god innsats saman med arkitektkontoret 4B i Sogndal for å kartleggje fondsbustadane i Sogn og Fjordane. Så langt ser vi her eit målretta arbeid retta mot å få ein forutsigbar struktur omkring arbeidsplanar og planar for bruk av ressursar som er svært tillitsvekkjande. Bispedømekontoret vil oppmuntre til at denne modellen vert innført for heile bispedømet.

Likestilling

Kjønnsfordeling i %	Totalt		Leiarstillingar (Prostar)		Øvrige stillingar	
	Kvinner	Menn	Kv.	Menn	Kv.	Menn
alle tilsette	9,7	90,3	0	100	-	-
heiltidstilsette	9,7	90,3	0	100	-	-
deltidstilsette	10	90	0	100	-	-
Gjennomsnitts- løn (1000 kr)	348	357		452		

Av dei tiltak som er iverksett i 2004 er eit særskild møte på våren som biskopen hadde med studentar i Oslo på Menighetsfakultetet der også studentar frå Teologisk Fakultet på Blindern var inviterte. Temaformuleringa på møtet var : Bjørgvin ynskjer fleire kvinner som prestar!! Det var også invitert ein kvinneleg student frå TF som hadde hatt lengre vikariat i bispedømet. Både mannlege og kvinnelege studentar frå begge fakultet deltok. Dette vart følt opp med eit eige møte med studentar på Praktisk Teologisk Seminar hausten 2004 med same tema. På kurset for teologistudentar som Bjørgvin saman med Agder og Stavanger var ansvarleg for var det lagt vekt på at kvinnelege prestar var blant bidragsytarane.

Bispedømerådet har utarbeidd ei nyordning med intervju der minst ein kvinneleg sokjar skal vere kalla inn i tillegg til andre kandidatar som er spelt inn frå sokneråd, prost og Presteforeininga (PF). Vi ser elles at rekruttering til vikarstillingar også er ein nyttig reiskap for å spreie kjennskap til bispedømet mellom kvinnelege prestar. Temaet har vore drøfta i kontaktmøtet med PF og biskopen har arbeidd vidare med arbeidsgjavar si rolle.

Kompetanseutvikling

Resultatmål 3.2.2: Prestane skal stimulerast til å utvikla sine kunnskapar, dugleikar, haldningar og verdiar, i tillegg til sin motivasjon for tenesta, slik at den enkelte presten og bispedømet samla har den kompetansen som skal til for å mota utfordringane i tenesta. Leiaturvikling for kvinner skal vera eit prioritert område.

REU har valt å prioritera tre område; Vi ønskjer å stimulera til deltaking på SPP-modulane, vi ønskjer å gje høve for individuelle studieprosjekt, og vi vil gje rom for kompetanseutvikling i prostia .

14 av prestane deltok i 2004 på ein SSP modul; to på pastoralklinisk utdanning, fem på KSR (Kristen spiritualitet og retreat), fire på leiaturvikling (PLU), to på liturgisk vidareutdanning og ein på Jødisk tradisjon.

Det var stor interesse også for dei nye modulane om åndeleg vegleiing.

Det andre området er individuelle studiepermisjonar for seniorgruppa. Desse har hatt lang og trufast teneste, og er mindre motiverte til SPP- forma for etterutdanning. Også yngre prestar med målretta studieprosjekt har fått godkjent slik permisjon. To store prosjekt om Kristuskransen, eit knytt til konfirmantarbeidet og eit til skule-kyrkjesamarbeidet kan nemnast spesielt. Seniorgruppa hadde også to eigne fagdagar støtta av Statskonsult med utfordringane i konfirmasjonsførebuinga som tema.

Det siste prioriterte området for kompetanseutvikling er knytt til prostivise eller bispedømevise fagdagar, konferansar og liknande. Tematikken i prostivise fagdagar vert drøfta i kontaktmøta mellom prost og lokale tillitsvalde. I 2004 arrangerte bispedømet ein tverrfagleg konferanse om barn i vanskelege oppvekstvilkår arrangert i Bergen.

I undersøkinga om medarbeidarsamtalane kom det fram at prostane hadde tydleg fokus på kompetanseutvikling for kvar einskild prest. Dette førte til mange individuelle planar for kompetanseutvikling.

Rapport fra spørjeundersøkinga om medarbeidarsamtaler vert lagt som vedlegg.

I tillegg har vi i personalpolitikken aktivt ønska å nytte jobbrotasjon som eit verkemiddel i samband med kompetanseutvikling i presteskapet.

Retreatarbeidet

Det vart arrangert to retreat i 2004: I mars på St Joseph Retrettsenter, Nesøya, 10 deltakarar.

I oktober på Holmely Retreatsenter, Nordfjord. 13 deltakarar.

Interessa for desse samlingane er aukande. Tilbakemeldingane er svært positive. Folk kjem til retreatsamlingane med forskjellig bakgrunn og behov. Evalueringane viser at

alle vert møtt der dei er. Dette har gitt god stadfesting og nytt frimod i tenesta. Retreatarbeid i prostia har vore drøfta og eit av prostia har gjennomført eit stille døger under eit konvent i november. To prosti planlegg retreat for prestane sine i 2005. Styringsgruppa for retreat i Bjørgvin planlegg tre retreat i 2005.

Arbeidsvegleiing (ABV)

To nye vegleiingsgrupper vart starta i 2004, med desse to nye gruppene var det i alt ti grupper i sving. Åtte av desse vart avslutta ved utgangen av 2004. Ei vert avslutta tidleg våren 2005.

Evalueringa av dei tre seniorgruppene viser at dette har vore ei riktig satsing.

For vegleiarane vart det arrangert ein fagdag med tema: "Følsomme tanker og tenkende føleser", ved filosof og forfattar Nina Karin Monsen. I løpet av 2004 har vegleiarane sjølv gått i gruppevegleiing.

Seniorpolitikk og fritid

Resultatmål 3.2.3: Prestane sine fritidsordningar og arbeidsforhold skal bidra til å gjera prestetenesta attraktiv og til å motivere prestane til livslang presteteneste.

Seniorprestane er ikkje mellom dei som aktivt har gått inn i fridagsordninga. Mange har lagt seg til ein arbeidsstil som ikkje skiller tydleg mellom arbeid og fritid. Dette er noko vi også registrerer i form av manglende kvartalsrapportar frå ein høgare del av denne gruppa enn andre prestar.

Til målsettinga som departementet har sett, ligg det ein føresetnad om at det er ein samanheng mellom fritidsordningar og motivasjon til presteyrket. Det er vel grunn til å tru at motivasjonen til presteyrket framleis ligg i tenesta, meir enn i fritida. Når det er sagt, er kvile og avkopling som vekentleg impuls ein viktig helseførebyggjande faktor.

Eit av dei tiltaka som har vore sett inn i høve seniorpolitikken, er tilbod om ABV-grupper for seniorane. Verdien av reine senior-

grupper synest å vere stor endå nokre år. Dei fleste av seniorane er ukjende med ABV og treng den tryggleiken det gjev å vere saman med likesinna. Dei yngre er meir vande med arbeidsvegleiing. Om nokre år er det difor kanskje ikkje lenger så aktuelt med reine seniorgrupper.

Det er i slike grupper at ein òg kan leggja til rette for ei kulturendring i høve fritidsordning for seniorprestane.

Det vart gjennomført ei større undersøking i sommar om fritidsordninga frå departementet si side. Vi ber om at PF sentralt og departementet samordnar slike større undersøkingar i framtida. I Bjørgvin var PF sin undersøking nett lagt fram og drøfta i organisasjonen før departementet si undersøking kom.

Kommentarar til årsrekneskapen 2004

Drifta av bispedømekontoret og arrangementverksemda (kap. 0340/3340 post 01) vart gjort opp med eit overskot på om lag 0,4 mill. Dei viktigaste grunnane til dette er:

- Medviten styring mot eit overskot på om lag kr 235 000. Frå år 2003 vert overført om lag kr 480 000 i unytta midlar til år 2004. For å sikre ei "mjuk landing" budsjettmessig i år 2005 og vidare har ein lagt opp til ei disponering av 2003-overskotet over fleire år.
- Medio desember vart gjeve tilleggsøyving på kr 56 000 til dekning av lokale lønsforhandlingar. Etterbetaling løn i tråd med desse lønsendringane er først gjort i januar 2005.
- Bispedømet lanserte i år 2004 prosjektet "Grønt bispedøme" i samarbeid med eksterne, m.a. Hordaland fylke. Eksterne tilskot til dette prosjektet vart ikkje fullt ut nytta i år 2004. Prosjektet held fram i år og unytta eksterne midlar

på kr 66 000 innbetalt i fjor er føresett nytta i år 2005.

- Vakansar fastløn / meirinntekt sjukepengar gav om lag kr 50 000 i innsparing.

Drifta av presteskapet (kap. 0341/3341 post 01) vart gjort opp med eit overskot på om lag 1,36 mill. Dei viktigaste forklaringane er:

- Medviten styring mot eit overskot på om lag kr 700 000. Frå år 2003 vert overført om lag 1,7 mill. i unytta midlar til år 2004. For å sikre ei ”mjuk landing” budsjettmessig i år 2005 og vidare har ein lagt opp til ei disponering av 2003-overskotet over fleire år.
- Større vakanser / sjukerefusjonar 4. kvartal enn forventa gav kr 380 000 i netto innsparing.
- Utsette aktivitetar REU, ABV, AMU, helse og andre kurs gav om lag kr 290 000 i innsparing.

Rekneskap for oppdragsverksemda (kap. 0340 post 21), tilskotsordningane for diakoni, undervisning og kyrkjemusikk (kap 0340 post 71.16) og kyrkjeleg verksemd i kommunane (post 72) er gjort opp i balanse. Nærare kommentarar knytt til tilskotsordningane finst annan stad i denne årsmeldinga.

Vedlegg

1. Gjennomført program for biskopen 2004

2. Barneåret – sluttrapport

3. Strategiplan for Bjørgvin 2005 - 2008

4. Spørjeundersøking om medarbeidarsamtalen blant prestane

5. Nøkkeltal – kyrkjeleg statistikk for bispedømet

6. Etatsstatistikk

Bergen, 07.03.2005

Kari Sørheim
Leiar Bjørgvin bispedømeråd

Ørnulf A. Elseth
Fungerande biskop

Liv R. Ågotnes
Fungerande stiftsdirektør

GJENNOMFØRT PROGRAM FOR BISKOPEN 2004

Visitasar

Leikanger 28. januar-1. februar
Askøy 23.-28. mars
Hyllestad 20.-25. april
Fuengirola, Malaga, Madrid 7.-13. mai
Solund 25.-29. august
Fana 22.-26. september
Torrevieja, Spania 15.-18. oktober
Vossestrand 20.-24. oktober
Hongkong, Shanghai, Beijing 20.-29. november

Presteordinasjoner

4. januar i Arna kyrkje: Bjarte Nese til teneste som vernepliktig feltprest
21. januar i Storetveit kyrkje: Inge Høyland til teneste som vikarprest
25. januar i Seim kyrkje: Bård Valle til teneste i Sør-Hålogaland
25. februar i Olsvik kyrkje: Astrid Marie Haugland til teneste som vikarprest
27. juni i Domkirken: Lasse Heimdal til teneste i Sjømannskirken i Miami og Olav Valen-Sendstad til teneste i Sjømannskirken i San Francisco
15. august i Tønjum kyrkje: Helene Langeland til sokneprest i Lærdal
6. oktober i Førde kyrkje: Rigmor Frøyen til områdeleiar for NMS i Sunnfjord
10. oktober i Alversund kyrkje: Per Børge Hillestad til ungdomsprest i Time

Kateketvigslig

29. februar i Farnes kyrkje: Inger Anne Eldegard
14. mars i Strusshamn kyrkje: Reidun Jofrid Bødal Kleppestrand
16. mai i Bremnes kyrkje: Hege Mathiassen Stavland

Diakonvigslig

1. februar i Strusshamn kyrkje: Endre Dåvøy (ved domprosten)

Kantorvigslig

12. september i Dale kyrkje, Fjaler: Mark Taylor

Kyrkjevigslig

9. mai: Sjømannskyrkja i Fuengirola, Spania
17. oktober: Sjømannskyrkja i Torrevieja, Spania

Kyrkjejubileer

2. mai: Midtgulen kyrkje 100 år

Bispemøte

9.-11. februar
19. mars: Felles nordisk katolsk primatmøte i Åbo, Finland
26. mai
28. juni-2. juli: Nordisk bispemøte, Finland
8.-9. september
25.-29. oktober
6. desember

Bispemøtet sitt arbeidsutval

19. april, 10. september

Lærenemnd

12.-13. februar, 25. mai, 6.-7. september, 7.-8. desember

Kyrkjemøte

15.-20. november (domprosten møtte)

Bispedømerådsmøte

18.-19. februar, 31. mars, 4. mai, 21. juni, 31. august, 1. oktober, 9. november (domprosten møtte), 14. desember (domprosten møtte)

Prostemøte

9.-11. mars, 1.-2. september, 19. oktober, 25.-26. november

Prestemøte/medarbeidarsamlinger

1. januar: Nyårsmottaking

25. februar: Samling for nytilsette prestar

30. april: Samling for prostar og kyrkjeleverjer

8.-10. juni: Stiftsmøte

Styringsgruppa for reformarbeid i kyrkja

17. februar, 29.- 30. mars, 7. juni, 8. oktober, 10. desember

Kontaktforum for ledelse og kompetanse

5. mai,

Spesielle arrangement

21. januar: Seminar på NLA

30. januar: Sørgegudsteneste i St. Paul kyrkje etter Rocknes' forlis

2. februar: Opning av ski-VM for juniorar, Hornindal

6.-7. februar: Barnekonferanse, Bergen

8. februar: Bibeldagen, Førde

21.-22. februar: Normisjonsbarneleir på Fjordly i Nordfjord

13. mars: Prostidag i Nordhordland

22. mars: Styringssamtale med KKD i Oslo

11. april: Påskedaggsgudstjeneste i Domkirken

18. april: Moster

26. april: MFs forstanderskap

3. mai: Kronprinsesse Märthas kirke, Stockholm, årsmøte

19. mai: Festspillåpning, Bergen

24. mai: Bibelselskapets representantskap

31. mai (2. pinsedag): Hamre kyrkje i samband med barneåret

4.-6. juni: Bulandet/Værlandet: Avslutning av barneåret

13. juni: Landås kyrkje og Landås Menighets Eldresenter: Innviing av nybygg

14.-17. juni: Ordinasjonsveke, Grimstad

20. juni: Avskilsgudsteneste for prost Kåre Mestad

25.-27. juni: Sjømannskirken sin generalforsamling, Bergen

5.-8. august: Reise til Island med Hopes Minnefond

- 12. september: Innsetting av prost Helge Hitland i Nordhordland prosti
- 14.-15. september: Stabstur til Marsteinen
- 19. september: Gudstjeneste i Domkirken og kirkekaffe i bispeboligen i høve 10-årsjubileum for biskopen si bispeteneste i Bjørgvin
- 21. september: Kirke-/helsekonferanse Sem Gjestegård
- 27. september: "The Year of the Child"-konferanse i Tromsø

Studiepermisjon 1. november – 18. januar 2005.

DEN NORSKE KIRKE

Bjørgvin bispedømmeråd

Bjørgvin Bispedømmeråd

Dato: 09.08.2004

Vår ref.: 02/71-92 MBG

Deres ref.:

RAPPORT OM BARNEÅRET I BJØRGVIN 2003/2004

Innleiing

Vi kunne ha skrive ei heil bok om Barneåret i Bjørgvin!

- Om alle borna fekk fortelje kva dei opplevde i Barneåret...
- Om alle sokneråd og stabar fortalte om store og små hendingar, alt dei la til rette og haldningane som vart endra.
- Om alle som arbeider på bispedømmekontoret og frivillige i ulike komitear fikk dele erfaringar.

Vi skal ikkje skrive bok, men dele nokre erfaringar frå eit prosjekt. Likevel er det innleiande perspektivet viktig fordi det seier noko om eit prosjekt som var grunnfesta både lokalt og på bispedømenivå, og med eit mangfold som ingen av oss har fullt oversyn over.

Denne rapporten vil først og fremst ta for seg i kva grad vi nådde dei måla som var utforma i "Prosjektteikning Barneåret", og i siste del seie noko om korleis eit slikt prosjekt lagt til rette på bispedømmenivå kan få gjennomslag lokalt.

1. Målsettingane for Barneåret

- Å styrke dåpsopplæringa i heim og kyrkjelyd

Dette er eit vidt definert mål som sjølv sagt er vanskeleg å måle. Vi trur likevel at arbeidet til Rune Øystese "Dåpsopplæring i heim og familie" har satt dette på ein fagleg god måte på dagsordenen. Medieoppsлага og all debatten etter biskopens nyttårstale i Bjørgvin viser til fulle at dette er aktuelle tema. Her sto til dømes fadrane si rolle i fokus. Vi ynskjer ei breiare oppfylging av dette i arbeidet med "Nye steg". Hovudpoenget er at dåpsopplæringa skjer lokalt, og må arbeidast med over lang tid. Barneåret kunne i denne samanheng vere ein plogspiss for Trosopplæringsreforma, men her ligg stadig mange og nye utfordringar og ventar.

- Å hjelpe borna til ein rett og god plass i gudstenestelivet

Her trur vi at Barneåret har spela ei svært viktig rolle, sjølv om vi ser at mykje arbeid står igjen. Vi arbeidde liturgisk med samlingar på Stiftsmøtet og tok opp dette temaet gjennom foredraget til Kristin Solli Schøyen. Dette var og hovedtema på bispedømemøtet i byrjinga av Barneåret.

Før åpningsgudstenesta i Domkirken 7. september arbeidde ein eigen komité for å legge til rette denne gudstenesta slik at den og kunne tene som førebilete og gje idear for andre i Barneåret. På same måte var borna med og førebudde gudstenesta som avslutta Barneåret på Bulandet.

Biskopen skreiv eit brev til kyrkjelydane i byrjinga av Barneåret der han sa noko om kor viktig det er at borna får vere aktive deltakarar både i førebuing og gjennomføring av gudstenestene, spesielt i det liturgiske arbeidet. Det vart og laga ei spesiell ”Barneårsbøn” til bruk i forbønnssleddet.

Familiemessa vart gjort kjent i denne perioden, og for mange har denne vore eit godt hjelpemiddel. Vi trur satsinga på born og gudsteneste har gjort mange fleir medvitne om kor grunnleggjande viktig dette er. Vi ser at mange kyrkjelydar har prøvd ut ulike idear og drege borna mykje meir aktivt med. Samstundes ser vi at mange framleis ikkje tør eller veit heilt korleis dei skal legge til rette. Nokon set enno eit skilje mellom ”dei ordentlege høgmessene” og dei som borna deltek på. Den store gudstenestedugnaden og kursa i bispedømet hausten 2004 vil arbeide vidare med desse utfordringane.

- Å styrke barnearbeidet i kyrkjelydane og i organisasjonane

Det har vore gjort eit grundig arbeid for å få organisasjonane med i Barneåret. Biskopen hadde møte med sekretærane/regionsarbeidarane, og vi oppmoda til at det lokalt og regionalt vert tenkt saman om ulike arrangement og samlingar. Sidan barnearbeid i Bjørgvin i stor grad er drive av frivillige og i organisasjonane sin regi, trur vi at Barneåret har vore med og styrka dette arbeidet. Vi veit at det særleg har vore arrangert mange samlingar for frivillige medarbeidar, og at mange av desse har fått positiv respons.

Organisasjonane var og til stades på Bispedømemøtet hausten 2003 og hadde ulike stands der.

- Å gje foreldre kunnskap om korleis dei kan vere gode foreldre – og mot til å vere det

Dette er eit mål som nok ikkje har vore spesielt godt følgt opp. Mange arbeider med dette i eit dåpsopplærings-prespektiv (sjå fyrste punktet). Konferansen ”Kven bryr seg?” hadde sjølv sagt dette med, men i eit noko smalare perspektiv.

- Å setje søkjelys på utfordringane vi møter når det gjeld arbeid med born og oppvekstmiljøet deira

Ei av hovudsatsingane i Barneåret frå bispedømet si side var konferansen ”Kven bryr seg?”. Denne hadde også ein eigen komité. Det er laga ein eigen rapport for konferansen. Sjå vedlegg.

Hovudkonklusjonen er at det var så viktig at kyrkja tok opp dette på ein slik tverrfagleg og gjennomarbeidd måte, at ein bør vurdera om noko liknande bør arrangerast t.d. i 2006.

Konkret vart dette oppfølgt i eit engasjement for asylsøkjarborn (saman med Mange Raundalen) og for born av innsette saman med Raude Krossen.

- Å styrke samarbeidet mellom kyrkja og skulen/barnehagen

Det vart satsa på ”Vandring gjennom Bibelen” med to kurshaldarkurs i Barneåret. Desse fekk god respons. Bjørgvin er no det bispedømet som har flest kurshaldarar i Noreg! Vi ser at dette blir godt tatt i mot i skulane. Trusopplæringsreformen, som vart vedteke rett før Barneåret, avdekkja ein ny debatt om sambandet mellom skulen sitt KRL-fag og kyrkja si dåpsundervisning blant anna med bruka av SFO-tida på skulane.

Vi har sett at det er viktig at ikkje det gode kyrkje – skule samarbeidet blir nedtona, men at det vert utarbeidd lokale planar med utgangspunkt i KRL- faget.

Samarbeidet mellom kyrkja og barnehagane har og vore satsa noko meir på fleire stader i Barneåret. Særleg har fleire laga samlingar rundt påske, i tillegg til advent-samlingar.

2. Visjonen: Alle i Bjørgvin ber kveldsbøn

Dette vart utforma som ein visjon for Barneåret. Bispedømmerådet la til rette med noko ekstra materiell i samband med dette. Plakatar og kort til alle døypte (eller eitt anna årskull) med ei kveldsbøn trykt på. I tillegg vart visjonen skreve på store plakatar som vi produserte til bruk lokalt. Det viste seg at ein slik visjon skapte mykje lokal kreativitet. Det var t.d. utforma som utstilling av gamle og nye kveldsbøner i kulturhuset ein stad, i skule/barnehagesamarbeidet, som temakveldar blant frivillige medarbeidarar og mange har hatt det som temanummer i kyrkjebladet. Vi trur det var tenleg med ein slik visjon for å skjerpa medvitet og kanskje ”trigge” litt halldingane. I samband med dette nemner vi og Barneåresstiftsnytt, som fekk god respons. Dette syntet seg å vere ein god reiskap for fagleg opprusting og motivasjon for konkrete tiltak.

3. Barneåret som prosjekt

Vi har stilt mange spørsmål både før og i løpet av Barneåret: Går det an at ein ide som biskopen deler, og som bispedømmerådet ynskjer å sette ut i livet lokalt, blir til noko? Er det mogleg å omsetja eit prosjekt på ”bispedømenivå” til viktig satsing lokalt i kyrkjelydane? Med tanke på å gjere erfaringar med prosjektleiing er dette viktige spørsmål. Vi kan ikkje gå i djupna her med ei slik vurdering, men kome med nokre viktige moment.

- Ideen bak prosjektet bør vere både av leiarar med eit genuint og ekte engasjement saman med ei tru på at det er mogleg. Samstundes må det vere realistisk.
- Jo, meir lokalt tilpassa jo lettare er det å ”selje” prosjektet
- Føresetnad at bispedømmeråd og stab ”går for” prosjektet
- Motivering og praktisk tilrettelegging på Stiftsmøtet og Bispedømemøtet.
- Profesjonelt informasjonsarbeid, utarbeiding av logo og bruk av media/pressemøtet
- Materiellet som blei gitt gratis til alle kyrkjelydane
- Økonomien som sokneråda kunne søkje om: ”Barneårsmidlar” ca. 150.000 kr.
Over 60 søknader!

Konklusjon: Vi trur at skal ein lykkes i denne måten å organisere prosjekt på, må det vere sentrale leiarar som evner å skape begeistring på ein truverdig måte. Det held ikkje med artige flygeidear! Eit anna viktig vilkår er at dei som skal gjere noko lokalt får konkret og praktisk hjelp. Det tredje er kor viktig det er at prosjektet blir kjend, slik at ein lokalt ser at ein er med på noko større: Vi er mange i Bjørgvin som har Barneår! Vi-kjensle og ”stammekultur” (Ingebrigts Steen-Jensen) er viktig!

4. Lokale spor av Barneåret

Vi har i etterkant av Barneåret spurd oss: Kva blei det ut av Barneåret for kyrkjelydane? Planen var å samle inn det mangfald av idear som var gjennomførde, og ha dette som ein slags idébank. Det har ikkje blitt gjort, og ofte er det ein seig jobb å få inn slike rapportar. Til dømes har berre nokre få av dei som fekk barneårsmidlar, og som var beden om å send ein kort rapport, gjort det. Likevel vil vi ta med nokre konkrete område der vi trur Barneåret har vore synleg i kyrkjelydane:

- I gudstenestefeiringa
- Ulike kveldsbønprosjekt
- Ivaretaking av medarbeidarar i barnearbeidet og dåpsopplæring
- I kyrkjelydsblada

Det er og rett å seia at ikkje alle kyrkjelydane i Bjørgvin har vore prega av Barneåret. Nokon hadde t.d. skifte i staben og andre er slitne eller maktar ikkje gjere meir enn dei

daglege oppgåvane. Slik vil det alltid vere, men som hovudinntrykk fekk Barneåret breiare gjennomslag enn det nokon hadde trudd på førehand.

5. Barneåret - teologisk utfordrande

I førekant ynskte fleire av oss som arbeidde med Barneåret å jobba fagleg med barneteologi. Det synter seg at dette er eit felt som ikkje har særleg merksemd i Noreg. Likevel fann vi noko litteratur (blant anna frå Sverige). Og i møte med fleire som har tenkt igjennom desse teologiske perspektiva, ser vi at dette gjer noko grunnleggjande med oss. Ein les Bibelen gjerne med nye augo, og ein tenkjer annleis om gudstenestelivet. Kanskje møter vi og born og vaksne på ein annleis måte? Mange har dette året stilt heilt nye spørsmål og funne nye svar. For nokon har det ført til ei fornying av kristentrua og kva det vil seie å vekse som kristen. Sturla Stålsett uttrykker det på denne måten: ”Å vokse opp å bli som barn” (Sturla Stålsett, Prismet 01/ 2004)

6. Barnet i sentrum

Biskopen har vore frontfigur for Barneåret. Det har han vore på ein svært truverdig måte. Han har møtt mange born, vore på leir, delt skulekvardag, vore på festar og møte, men og møtt dei som slitt med livet sitt og som saknar eit fang eller ei skulder. For Barneåret og kyrkja si merksemd skulle fyrst og sist sette ”Barnet i sentrum”, som biskopen har sagt det mange gonger dette året. Måtte det ha skjedd at mange born kjenner seg sett og lytta til, og at dei stadig i større grad får den merksemda Jesus sjølv gav både små og store menneske. Da er det meir verd enn alle prosjekt.

7. Medlemmar i Hovudkomiteen for Barneåret har vore:

Rønnaug Eng Skjeldal

Sigurd Vengen

Jartrud Elseth

Øyvind Heggland

Åse Kristin Nøkling Aagaard

Ole D. Hagesæther, biskop – leiar for komiteen

Marianne Bergsjø Gammelsæter – Sekretær/prosjektleiar

August 2004

Marianne Bergsjø Gammelsæter

Rådgjevar for undervisning/Prosjektleiar for Barneåret

STRATEGIPLAN FOR BISKOPEN OG BISPEDØMERÅDET I BJØRGVIN 2005-2008

Den norske kyrkja skal vere:

vedkjennande - ved at vi stadig vert fornøya i trua på den treeinige Gud.

misionererende - ved at vi lokalt og globalt vitnar om forsoninga i Jesus Kristus.

tenande - ved at vi viser omsorg for medmenneske og arbeider for fred, rettferd og vern om skaparverket.

open - ved at vi bygger fellesskap med respekt for skilnader.

Vår visjon i Bjørgvin:

Saman

vil vi gjere Kristus kjent, trudd, elska og etterfølgd

I 2005 – 2008 vil biskopen og bispedømerådet gjere visjonen verkeleg ved å vere

Saman som medarbeidrar	Saman om trusopplæring	Saman om gudstenesta	Saman som forvaltarar
<p>- vil vi kalle, gje omsorg og utruste menneske til teneste med sine nådegåver</p> <p>ved å</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inspirere sokneråd og tilsette til å følge opp friviljuge medarbeidrarar. 2. Styrke ungdomsarbeidet gjennom å utrusta og våge ungts leiarskap og styrke det vaksne nærværet. 3. Utvikle tverrfaglege fora for kyrkjeloge medarbeidrarar. 4. Vidareutvikle samarbeidet med dei kristne organisasjonane. 	<p>- vil vi involvere born og unge meir i kyrkjelyden si tru, tilbeding og teneste</p> <p>ved å</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Motivere og kvalifisere for trusopplæring, med særleg vekt på fasen 0-4 år. 2. Styrke og sikre eit godt lokalt samarbeid med skular og barnehagar parallelt med trusopplæringa. 3. Ta omsyn til barn og unge med særskilte behov i trusopplæringa. 4. Motivere til og kvalifisere for støtte og hjelp til barn og unge i krise. 	<p>- vil vi utvikle gudstenester og andre fellesskapsformer som er prega av nærliek til Gud og menneske</p> <p>ved å</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arbeide for å involvere fleire i gudstenestearbeidet, særleg barn og unge. 2. Legge til rette for musikalsk og liturgisk mangfold og forsøksarbeid. 3. Oppmuntre og legge til rette for åndeleg rettleiing og fordjuping. 	<p>- vil vi i ord og handling vere truverdige forvaltarar</p> <p>ved å</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arbeide for at misjon og diakoni, lokalt og internasjonalt, vert ein naturleg del av kyrkjelydsarbeidet. 2. Vere eit grønt bispedøme som fremjar ein berekraftig livsstil som eit alternativ til forbrukarkulturen. 3. Utvikle modellar for gjevartenesta i kyrkjelydane. 4. Sikre god kommunikasjon og vidareutvikle ei open og trygg forvaltning av menneskelege og materielle ressursar.

Resultat fra spørreundersøkelse om medarbeidersamtale blant prestene

Undersøkelsen ble sendt ut til sokneprester i prestegjeld med flere enn en prest og alle kapellaner i bispedømmet. Det var sendt ut i alt 100 spørreskjema.

Det kom inn 31 svar fra kapellanene og 25 svar fra sokneprester, ca halvparten svarte.

Ytre Sogn er ikke med i denne undersøkelsen.

Undersøkelsen er ment som et grunnlag for drøfting i prostemøtet. Den avdekker at medarbeidersamtale med prosten er kommet for å bli. Både sokneprester og kapellaner svarer bekreftende på det.

Svarene viser at prostene får til jevnlige medarbeidersamtaler.

Medarbeidersamtalene er i liten grad styrende på prioriteringer eller på tilrettelegging av arbeid og fritid, men scorer høyere på kompetanseutvikling. Det kan se ut som at prestene i stor grad styrer sine egne prioriteringer, og medarbeidersamtalen ser ut til å være bekreftende, mer enn styrende. Uansett har det verdi.

Det er sporadisk informasjon til kollegaen i prestegjeldet om tiltak en var enige om i medarbeidersamtalen. En egen tiltaksplan som ble utformet i samtalet og underskrevet av prost og arbeidstaker og som soknepresten kunne fått kopi av, ville være med å forebygge mistenksomhet og uklarhet.

Undersøkelsen viser at det er behov for å arbeide mer med sokneprestenes arbeidslederansvar for prestetjenesten lokalt, slik at de ikke blir fratatt en viktig lederrolle. Dette kan gjøres gjennom opplæring og tilrettelegging og informasjon om ferdig utarbeidete skjema.

Liv R. Ågotnes
seksjonsleder

Resultatene er lagt ved.

SPØRJESKJEMA OM MEDARBEIDARSAMTALEN

2. Kor lenge har du vore tilsett som prest?

	SPR	Kap
0-4år	4	4
5-9 år	6	7
10-19 år	12	13
20- år	6	6

3. Har du vore på medarbeidarsamtale i løpet av siste år?

	SPR	KAP
ja	21	25
nei	3	4

4. Kven har du hatt medarbeidarsamtale med?

	SPR	KAP
Prost	22	28
Spr	0	0

5. Kor ofte har du hatt medarbeidarsamtale tidlegare?

	SPR	KAP
kvart år	19	15
annankvart år	2	8
sjeldnare	2	6
aldri	0	0

6. I kva grad har medarbeidarsamtalene ført til at du har

➤ prioritert annleis

	SPR	KAP
1 (i liten grad)	12	9
2	8	13
3	4	4
4 (i stor grad)	0	0

➤ fått betre tilrettelagt arbeid og fritid
(1= i liten grad 4 = i stor grad)

	SPR	KAP
1	11	7
2	8	12
3	5	9
4	0	1

➤ fått drøfta høve til eigen kompetanseutvikling

(1 = i liten grad 4 = i stor grad)

	SPR	KAP
1	5	5
2	6	8
3	8	12
4	5	4

7. Vert det gjennomført *tenestesamtaler* mellom kapellan og sokneprest i det prestegjeldet der du er tilsett?

	SPR	KAP
Ja	11	12
nei	8	16
Veid ikkje	2	1

8. Korleis vurderer du ordninga med at prosten har medarbeidarsamtale med kapellanan?

	SPR	KAP
Svært nøgd	10	14
nøgd	9	14
ikkje nøgd	2	1
svært misnøgd	1	0

10a I kva grad vert tiltak frå medarbeidarsamtalen mellom kapellan og prost som vedkjem soknepresten sitt ansvarsområde formidla til soknepresten?

	SPR	KAP
☐ Det vert formidla skriftleg	0	3
☐ Det vert formidla munnleg	9	12
☐ Ingen opplysningar .. vert formidla vidare	8	8

10b. Dersom informasjon vert gitt: Kven informerer frå medarbeidarsamtalen?

	SPR	KAP
Prost	6	5
Kapellan/Sokneprest	1	6

9. Korleis har ordninga med at prosten har medarbeidarsamtale med kapellanen etter di meining påverka tilhøvet mellom kapellan og sokneprest?

Sokneprestane svarer:

- større usikkerhet om når tjenestesamtalen mellom k og spr skal være
- lett for at tenestesamtalen blir glømt, utsatt
- reell myndighet hos prost til å kunne gi fri, studiefri, og økonomi. Soknepresten har ikke virkemidlene
- nytt, trur ikkje det vil spela nokon rolle negativt, men ein kan gå glipp av noe positivt i samhandlingen mellom spr og kap: kunnskap, informasjon, tydlighet, ansvar
- eg har mindre kontakt med kapellanane, og mindre innsyn i korleis dei opplever eigen teneste og tilhøva rund den, som samarbeid, tilrettelegging med mer. Positivt at spr slepp å utøva arbeidsgjevaransvar. Blir kanskje mindre samarbeid lokalt?
- Tenesteveg-lina fell bort. Kapellanen kan laga seg eit frirom. Kan skape usikkerhet og mangel på lojalitet. Vert lett ein kompetansespenning
- Viktig at kap har direkte link til prost
- Dårligere kontakt mellom sokneprest og kap. Leiing av prestetenesta blir utydleg
- Ingen endring
- Det svekker sokneprestens lederrolle. Kirken trenger klare linjer, men det er lettere for prosten å gripe inn når han er ekstern
- Rett at det er prosten som skal ha dette. Ingen problem. Forholdet mellom spr og kap blir avgjort av det løpende samarbeidet og ved at vi tar oss tid til å lytte gjensidig. Spr må være seg bevisst sitt lederansvar for pr.tj.
- Arbeidsgjevarspørsmåla må plasserast hos prosten, medan spr kan koncentrere seg om det kollegiale samarbeid og dei lokale utfordringane
- Positivt. Prosten er meir objektiv. Prosten treng og denne kunnskapen om kvar einskild prest
- Positiv virkning i dette tilfellet
- Veit ikkje, får ingen informasjon. Hvis kapellanen har utbyte, vil det truleg ha positiv innverknad på tilhøvet mellom kap og spr.
- Liten påverknad
- Lite, Trur at tenestesamtalen mellom sokneprest og kap. Bør gjøres obligatorisk ein gang i året.
- God ordning som gir trygghet og romslighet

Kapellanane svarer:

- Liten betydning
- Har ikke kommet noe konkret ut av samtalene med prost
- Ikke alltid like godt samarbeid med spr. Ikke skjedd noe med dette
- Forholdet til spr i utgangspunktet godt, har ikke påvirket negativt
- Lettere å ta opp ting som ikke fungerer; vanskeligere med god direkte dialog om organisering lokalt
- Tar opp ting med en som står litt utenfor
- Prost er kapellanens overordnede, og soknepresten er en kollega og "daglig leder"
- Lettere å være åpen overfor prost, litt mer distanse

- Noe mindre anstrengt forhold til spr etter at jeg fikk medarbeidersamtale med prost
- Tett mellom spr/kap
- Positivt forhold, ingen påvirkning
- Kap og spr arbeider helt selvstendig
- Spr/kap blir mer likestilte, soknepresten mindre funksjon som overordnet. OK! soknepresten er likevel arbeidsleder
- Mer likeverdig forhold mellom prestene
- Har ikke registrert noen endring
- Viktig luftekanal. Spiller ingen rolle, selvstendige tjenesteområder, lite kontakt. Ordningen gjør at vi ikke trenger å snakke sammen om rutiner og samhandlingen blir enda mer tilfeldig og uforutsigbar. Positivt å snakke med en utenforstående
- Eg får ta opp viktige ting i tenesta. Det har igjen ført til at tilhøvet er blitt fortruleg, ein kjenner at det går an å ta opp ting også elles.
- Det har betra tilhøvet mellom kap og spr. Eg har udelt positive erfaringar med å ha tenestesamtale med prosten. Syns det er ryddig og greit.!

11. Kva er dine erfaringar med at prosten har medarbeidarsamtaler med alle prestane?

Sokneprestene svarer:

- greit, men sjeldan praktiske konsekvenser. Får anledning til å sette ord på ting. Ikke så mye mer
- fint; prosten har større myndighet til å gjøre grep
- prosten får mye, linjene lokalt blir tåkelagt, kan skape feil forventningar. Prosten kan heller styrke samholdet lokalt gj. Medarbeidersamtaler med spr
- hovudsak positive erfaringear. Lettare for kap å ta ulike saker oå med prosten, og spr manglar verktøy til å følgje opp saker. Prestane står meir på lik line. Leirolla som spr vert meir utsøydeleg
- Det kan vera nødvendig, men som fast ordning kan det vera øydeleggjande. Prosten har heller ikkje tid til å fylgja opp. Ei lita mus kan bli til ei løve, og overordna/underordna tilhøvet ein frustasjon.
- Bra, men begrenset tiltro til medarbeidersamtaler i kirkelig sammenheng
- Positiv!
- Ok
- Bra for prosten å få betre oversyn over stoda!
- Prosten er for fjern
- Sånn prostestillingen er blitt er det nødvendig at prosten har medarb.samt for å kunne utføre sitt arbeidsgiveransvar. Hvis spr skal ha disse , blir det en blanding av kortene
- Prosten bør ha medarb. Samtale med alle prestene
- Prioriteringene og planene må legges i samvirke mellom MR, prester og andre ansatte. Prosten bør primært oppmuntre til lokalt engasjement uten å ”ville” for mye av egne saker. Prosten gir god støtte til lokalt arbeid, det fungerer godt.
- Gode erfaringar. Nødvendig dersom nye tj. ordningar blir vedteken.
- Berre gode røynsler. Kontakten med kap er uansett så god og open at spr fangar opp ting som trengs å drøftast eller endrast på
- Prosten repr. Arbeidsgjevar. Bør vere open kommunikasjon slik at arbeidsgjevaransvar og arbeidsleiaransvar samsvarer mest mogleg.

- Positivt. Har større anledning til å gjøre noe med en vanskelig situasjon enn soknepresten
- Eg ser det som ein fordel at soknepresten har medarbeidarsamtale med spr, og at prosten har tenestesamtale med kapellanen
- Positivt. Kap kan då ta opp personlege eller tenestemessige forhold som er vanskeleg eller unaturleg å drøfte i kollegafelleskapet lokalt
- Fint. Opplever daglig kontakt så greit, at behovet for medarbeidarsamtale er minimalt
- Postitvt, men supplement med tenestesamtaler er viktig
- kapellanen er tilfreds, følelse av at vi er like viktige

Kapellanane svarer:

- Naturlig, fungerer regelmessig og godt
- God ordning, passer til min situasjon (ikke godt samarbeid)
- Soknepresten i direkte linje
- Tanken er god
- Medarbeidersamtalen bør være med den som har myndighet til å påvirke arbeidssituasjonen
- Prosten representerer arb.g og kan følge opp
- Prosten står faglig sterkere som profesjonell leder
- Spr/kap sitter for tett. Ofte vanskelig med den nødvendige distansen til å stille spørsmål
- Grei, meningsfull, praktiske og organisatoriske saker. Personalpresten bør brukes til sjælesorg
- Hyggelig prat-men lite oppfølging. Etterlyser skjema, referat med tiltaksplan
- Prosten får bedre totaloversikt over prostiet sine samlede utfordringer og behov.
- Enklere, friere samtale, grei mulighet til å drøfte forholdet til soknepresten
- Greit med litt oppmerksomhet- det skjerper en selv
- Perspektiv utenfra. Tjenestesamtaler med Spr så viktige at de bør formaliseres
- Rosten mer tydelig som leder. Hierarkiet flater ut- og takk for det!
- Prosten må få tid til oppfølging
- Større opplevelse av prostiet som enhet. Et pluss med direkte kontakt med prosten
- God erfaring i forhold til kompetanseheving, oppmuntring og tilrettelegging.
- Bra at kapellanen kan få selvstendig , lovlig tilgang til prosten
- Virker lite systematisk
- Bra, gir prosten innblikk i våre arbeidsforhold. Prosten ser klarere hva som trengs. Bedre kjent med prosten.
- Arbeidsgivers representant har myndighet. Svært bra.
- Soknepresten bør få et notat fra samtalen
- Skjeldne, men greie. Lite prioritert
- Fellessamtale med alle prestene i staben med fokus på teambygging kunne vært bra.
- alle prestane blir kjende med sin prost, ein slepp å ta opp dei vanskelege tinga med sin eigen sokneprest
- Positivt, rydding, aktuelle ting på dagsorden, prosten kan hjelpe til viss behov i samarbeidet mellom kap og spr. Tredje person ser ting på ein annan måte.

Bergen, 8.mars 04.

Liv R. Ågotnes

BJØRGVIN - NØKKELTAL 2004 (tala i rad 2 viser til skjemaet for kyrkjeleg årsstatistikk)

Vedlegg 5-1

	Døypte	Delt. hovudgudst.	Delt.andre gudst.	Delt.gudst.tot.	Hovudgudst.	Andre gudst.	Gudst. tot.	Gj.snitt.gudst.	Gj.snitt hovudg.	Nattv.hovudgudst	Nattv.andre gt.	Nattverd tot.	Konf.tot.	Offer tot.	Innmelde	Utmelde	Vigslar
	1.3	1.10b	1.11b		1.10a	1.11a				1.12b	1.13b		1.9	7.1a	1.1	1.2	1.5
Bergen domprosti	388	56039	45661	101700	644	1088	1732	59	87	21897	14048	35945	167	1159844	11	92	177
Arna og Åsane prosti	514	52726	19818	72544	373	176	549	132	141	9883	1278	11161	557	1356725	10	49	93
Fana prosti	896	71851	26202	98053	425	198	623	157	169	18786	1449	20235	903	1769815	20	81	190
Laksevåg prosti	496	38705	19707	58412	346	310	656	89	112	8538	1900	10438	573	844366	10	32	100
Midhordland prosti	308	36581	10240	46821	332	117	449	104	110	6090	1372	7462	345	998572	3	26	70
Vesthordland prosti	689	64504	12151	76655	449	133	582	132	144	11368	1956	13324	641	1459623	8	48	114
Sunnhordland prosti	851	94964	23896	118860	859	238	1097	108	111	15615	2657	18272	721	2618894	3	52	157
Hardanger og Voss prosti	456	60093	11588	71681	700	247	947	76	86	9792	1947	11739	490	1508626	5	33	119
Nordhordland prosti	481	55833	17820	73653	594	214	808	91	94	10574	2336	12910	470	1597096	5	38	77
Ytre Sogn prosti	176	27898	5434	33332	462	123	585	57	60	3082	788	3870	175	555088	2	16	41
Indre Sogn prosti	265	36487	6934	43421	490	85	575	76	74	419	63	482	288	798065	3	15	60
Sunnfjord prosti	459	63672	15511	79183	588	149	737	107	108	8297	1606	9903	468	1605776	9	34	87
Nordfjord prosti	476	67895	16986	84881	690	176	866	98	98	8313	1594	9907	440	1479827	9	15	89
SUM	6455	727248	231948	959196	6952	3254	10206	94	105	132654	32994	165648	6238	17752317	98	531	1374
2004	6455	727248	231948	959196	6952	3254	10206	94	105	132654	32994	165648	6238	17752317	98	531	1374
2003	6186	731715	241922	973637	6971	3084	10055	97	105	138181	32395	170576	5865	17522329	95	415	1487
2002	6070			964238			10245	94	#DIV/0!			160896	5573	16957158	83	399	1559
2003-2004	269	-4467	-9974	-14441	-19	170	151	-3	0	-5527	599	-4928	373	229988	3	116	-113

BJØRGVIN - NØKKELTAL 2004 (tala i overskriftene viser til skjemaet for kyrkjeleg årsstatistikk)

Barne- og ungdomsarbeidet

Vedlegg 5-2

	Barnehage- besøk i kyrkja	Besøk i barnehagen	Barnehage- besøk totalt	Talet på born	Talet på born	Born totalt	Klassebesøk i kyrkja	Besøk i skuleklassar	Skule/kyrkje- besøk totalt	Tal på deltakande	Tal på born besøkt
	3.1a	3.2a		3.1b	3.2.b		3.4a	3.5a		3.4b	3.5b
Bergen domprosti	34	51	85	2221	1282	3503	130	40	170	4483	3849
Arna og Åsane prosti	3	19	22	290	412	702	19	69	88	670	1920
Fana prosti	25	40	65	851	920	1771	39	55	94	1022	1882
Laksevåg prosti	33	62	95	1031	1586	2617	30	61	91	699	1588
Midhordland prosti	4	10	14	335	207	542	28	46	74	680	845
Vesthordland prosti	31	50	81	488	1090	1578	18	165	183	594	1569
Sunnhordland prosti	28	34	62	1094	680	1774	62	114	176	1424	2288
Hardanger og Voss prosti	36	24	60	495	350	845	49	46	95	805	823
Nordhordland prosti	19	54	73	510	1191	1701	45	79	124	730	1459
Ytre Sogn prosti	7	27	34	130	368	498	31	55	86	510	1333
Indre Sogn prosti	28	10	38	754	228	982	54	88	142	1939	1532
Sunnfjord prosti	41	13	54	733	287	1020	31	72	103	540	783
Nordfjord prosti	16	62	78	250	932	1182	44	113	157	1050	2147
SUM	305	456	761	9182	9533	18715	580	1003	1583	15146	22018
2004			0	761	0	18715	0		1583	0	
2003			0	610	0	13933	0		1687	0	
2002				582		12334	0		1501	0	
2003-2004				151		4782			-104		

Velegg 5-3

<i>Skuleborn totalt</i>	Regelm. tiltak for born	Avgrensa tiltak for born	<i>Tiltak for born tot.</i>	Tal på born	Tal på born	<i>Born totalt</i>	Regelmessi ge tiltak for unge	Avgrensa tiltak for unge	<i>Tiltak for unge</i>	Tal på unge	Tal på unge	<i>Unge totalt</i>	Friviljuge barnearb	Friviljuge ungd.arb	<i>Frivilju ge tot.</i>
	4.1a	4.2a		4.1c	4.2c		4.4a	4.5a		4.4c	4.5c		4.3	4.6	
8332	24	15	39	9103	830	9933	11	7	18	4753	152	4905	84	50	134
2590	26	20	46	15553	1411	16964	25	21	46	9437	1139	10576	206	125	331
2904	52	107	159	36666	4006	40672	26	139	165	23189	3742	26931	234	253	487
2287	21	13	34	13124	562	13686	11	9	20	9044	802	9846	87	114	201
1525	34	18	52	13223	679	13902	22	13	35	6028	838	6866	117	79	196
2163	46	60	106	14667	5041	19708	23	2	25	10789	86	10875	139	135	274
3712	80	79	159	18597	2183	20780	33	14	47	11045	1261	12306	370	203	573
1628	64	67	131	10586	1842	12428	12	10	22	6680	232	6912	173	16	189
2189	51	94	145	9860	2328	12188	24	33	57	6466	1128	7594	229	175	404
1843	25	48	73	4796	1173	5969	12	3	15	7744	49	7793	63	40	103
3471	25	49	74	6420	1209	7629	5	9	14	1610	413	2023	65	18	83
1323	58	57	115	13830	1143	14973	19	9	28	3992	363	4355	258	73	331
3197	69	76	145	14666	1554	16220	21	16	37	5600	214	5814	223	131	354
37164	575	703	1278	181091	23961	205052	244	285	529	106377	10419	116796	2248	1412	3660
37164	0		1278	0		205052		0	529			116796	0		3660
39808	0		1370	0		211528		0	452			107828	0		3614
32579	0		1255	0		194379		0	491			194379	0		3728
-2644			-92		-6476				77			8968			46

BJØRGVIN - NØKKELTAL 1995 - 2004

Vedlegg 5-4

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Innmelde til Dnk	102	105	128	78	101	99	123	83	95	98
Utmelde av Dnk	634	688	544	565	542	583	401	399	415	531
Døypte	6801	6758	6676	6415	6533	6703	6561	6070	6186	6455
Kyrkjelege vigslar	1551	1701	1784	1575	1535	1692	1504	1559	1487	1374
Antall konfirmerte	5894	5694	5768	5533	5533	5381	5545	5573	5865	6238
Gudstenester totalt	10307	10442	10666	10249	10218	10174	10102	10245	10021	10206
Totalt tal på gudst.deltakarar	1052589	1089703	1036779	1007995	970575	987399	950225	964238	972602	959196
Nattverdgjester		170897	173959	174358	175574	167718	161705	160896	170280	165648
Gjennomsnittleg gudst.deltaking		104	97,2	98	95	97,1	94	94,1	97	94

VEDLEGG 6**Statistikkrapportering 2004****Etatsrapportering****Bjørgvin**

bispedømme

NB! Les veiledeningen nøy.

1. Prestestillinger:		2003	2004
1.1	Antall årsverk i bispedømmet		174,8
1.2	Antall faste prestestillinger lønnet over kap. 341	178	173,6
1.2.1	Antall prostter	13	13
1.2.1.1	herav kvinner	0	0
1.2.2	Antall prostter som ikke er sokneprester		2
1.2.2.1	herav kvinner		0
1.2.3	Antall sokneprester	80	79,5
1.2.3.1	herav kvinner	7	8
1.2.4	Antall kapellanstillinger	64	62,5
1.2.4.1	herav kvinner	7	5
1.2.5	Antall prestestillinger med prostiet som tjenestedistrikt		8
1.2.5.1	herav kvinner		0
1.2.6	Antall andre faste prestestillinger lønnet over kap 341		9
1.2.6.1	herav kvinner		2
1.3	Antall deltidsstiller lønnet over kap. 341	8	3
1.3.1	Antall deltidsstiller i alderen < 40 år	0	3
1.3.1.1	herav kvinner		3
1.3.2	Antall deltidsstiller i alderen 40-62 år	3	2
1.3.2.1	herav kvinner		0
1.3.3	Antall deltidsstiller prester med AFP (over 62 år)	3	1
1.3.3.1	herav kvinner		0
1.3.4	Antall deltidsstiller i alderen 62-67 år (ikke AFP)		0
1.3.4.1	herav kvinner		0

2. Tilsettinger:

		2003	2004
2.1	Antall tilsettingssaker i faste prestestillinger lønnet over kap. 341		5
2.1.1	Antall tilsettinger i faste prestestillinger	13	5
2.1.1.1	herav kvinner	1	1
2.1.2	Antall tilsettingssaker der stillingen ble kunngjort på nytt	0	0
2.1.3	Antall søker til utlyste prestestillinger	69	35
2.1.3.1	herav kvinner	8	7
2.2	Antall ledige/ubesatte faste prestestillinger lønnet over kap. 341 pr 31.12.		7

3. Avskjed/fratreden:

3.1	Antall prester (av 1.2) som har fratrådt/fått avskjed fra stilling	9	6
3.1.1	Grunnet uførepensjon	2	1
3.1.1.1	herav kvinner		0
3.1.2	Grunnet alderspensjon	1	1
3.1.2.1	herav kvinner		0
3.1.3	Grunnet avtalefestet pensjon		1
3.1.3.1	herav kvinner		0
3.1.4	Grunnet overgang til annen statlig prestestilling	4	2
3.1.4.1	herav kvinner		0
3.1.5	Grunnet overgang til ikke-statlig prestestilling eller annen kirkelig stilling	2	1

3.1.5.1	herav kvinner		0
3.1.6	Grunnet overgang til annen ikke-kirkelig stilling		0
3.1.6.1	herav kvinner		0
3.1.7	Grunnet annen fratredelsesårsak	2	0
3.1.7.1	herav kvinner		0

4. Fravær (alle tall i uker):

4.1	Totalt fravær blant prester, faste stillinger lønnet over kap. 341	1373	
4.1.1	Fravær grunnet ferie	702	usikkert 593
4.1.1.1	herav kvinner		42,5
4.1.2	Fravær grunnet sykdom	314	460
4.1.2.1	herav kvinner		66
4.1.3	Fravær grunnet studiepermisjon	201	250
4.1.3.1	herav kvinner		30
4.1.4	Fravær grunnet fødsels-/omsorgspermisjon	156	53
4.1.4.1	herav menn		34
4.1.5	Fravær grunnet andre årsaker		
4.1.5.1	herav kvinner		

5. Kompetanseutvikling:

5.1	Totalt antall uker studiepermisjon med lønn blant prester, faste stillinger, jf. 1.2		250
5.1.1	herav kvinner		30
5.2	Antall prester som har hatt 3 måneder eller mer i studiepermisjon		2
5.2.1	herav kvinner		1
		2003	2004
5.3	Totalt driftsbudsjett (beløp i hele kroner) benyttet til etterutdanning av prester		538
5.3.1	Midler avsatt til kurs, reiser, stipend etc. i forbindelse med studiepermisjon		538
5.3.1.1	herav til kvinner		?
5.3.2	Utgifter i forbindelse med lønn i permisjonsiden		2000000
5.3.2.1	herav til kvinner		300000
5.3.3	Utgifter i forbindelse med vikarer etc.		200000
5.3.3.1	herav til kvinner		60000
5.4	Antall søker til etterutdanningskurs (REU/SEU)		47
5.4.1	Antall innvilgede søknader		44
5.4.1.1	herav kvinner		1
5.4.2	Antall avslalte søknader		3
5.4.2.1	herav kvinner		0
5.5	Antall prester (av 1.2) som har deltatt i etterutdanningskurs		44

6. Ledelse:

6.1	Antall prostier		13
6.1.1	Antall prostier med kompetansekart		0
6.1.2	Antall prostier som opererer med planer for uttak av fridager, jf. avtalen		9
6.1.3	Antall prostier med spesialisert prestetjeneste		0
6.2	Antall sokneprester som har hatt medarbeidersamtale med prosten		72
6.2.1	herav kvinner		?
6.3	Antall prester som har hatt medarbeidersamtale med soknepresten		14 (i regelen skal for øvrig alle ha med prosten)
6.3.1	herav kvinner		
6.4	Antall prester i bispedømmet med arbeidsveileddningskompetanse	13	13
6.4.1	herav kvinner		2
6.5	Antall prester som har deltatt i tilbud om systematisk arbeidsveiledning	48	54

6.5.1	herav kvinner		5
-------	---------------	--	---

7. Sykefravær:

7.1	Totalt antall dager sykefravær med lønn blant prester, faste stillinger, jf. 1.2	1373	2300
7.1.1	Antall fraværsdager med sykemelding		2250
7.1.1.1	Antall korttidssykemeldinger (< 2 uker)		35
7.1.1.1.1	herav kvinner		5
7.1.1.2	Antall langtidssykemeldinger (> 2 uker)		23
7.1.1.2.1	herav kvinner		4
7.1.2	Antall fraværsdager med egenmelding		77
		2003	2004
7.1.2.1	Antall prester som har tatt ut mindre enn 5 egenmeldingsdager		27
7.1.2.1.1	herav kvinner		1
7.1.2.2	Antall prester som har tatt ut mellom 5 og 15 egenmeldingsdager		1
7.1.2.2.1	herav kvinner		0
7.1.2.3	Antall prester som har tatt ut mer enn 15 egenmeldingsdager		0
7.1.2.3.1	herav kvinner		0

8. Tjenestebolig/boplikt:

8.1	Antall prester med boplikt (av 1.2.1 og 1.2.3)		78
8.2	Antall prester i egen bolig (av 1.2.1 og 1.2.3)		13
8.2.1	herav med fritak fra fondsbolig		5
8.2.2	herav med fritak fra kommunal bolig		8
8.3	Antall søknader om fritak fra boplikt i fondsbolig		0
8.3.1	herav innvilgede søknader		
8.3.2	herav avslåtte søknader		
8.4	Antall søknader om fritak fra boplikt i kommunal bolig		1
8.4.1	herav innvilgede søknader		1
8.4.2	herav avslåtte søknader		
8.5	Antall presteboliger pr 31.12		137
8.5.1	herav kommunale boliger		79